

---

40 GODINA ZAVODA ZA
POMORSKO PRAVO, HISTORIJU
I EKONOMIKU POMORSTVA
(JADRANSKOG INSTITUTA) I
30 GODINA ČASOPISA
»UPOREDNO POMORSKO PRAVO
I POMORSKA KUPOPRODAJA«

FOURTY YEARS OF THE
INSTITUTE OF MARITIME LAW,
HISTORY AND ECONOMICS
(ADRIATIC INSTITUTE) AND
THIRTY YEARS OF THE
PERIODICAL »COMPARATIVE
MARITIME LAW AND
COMMERCE«

1. Povijest Zavoda

Premda četrdesetu obljetnicu Zavoda za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva slavimo u ovoj, 1988. godini, ovaj je Zavod, s drugim imenom i drukčijim zadacima osnovan već odlukom Predsjedništva Narodne Vlade Hrvatske od 28. svibnja 1945. god. Naziv mu je tada bio Jadranski institut, a zadatak da »znanstveno proučava pitanja jadranskog primorja i to sa geografsko-historijsko-etnografskog, prometno-ekonomskog i tehničko-urbanističkog stajališta«. Ova početna djelatnost Instituta bila je usmjerena na pripremanje Mirovnog ugovora s Italijom i njeno razgraničenje s našom zemljom na Pariškoj mirovnoj konferenciji 1947. god. Uz stručne elaborate i opsežnu dokumentaciju, rezultati tog rada ogledaju se i u institutskim publikacijama toga vremena.

Krajem 1948. Jadranski je institut reorganiziran i njegova je djelatnost znatno proširena. Te je godine dobio svoju fizionomiju koju je uglavnom zadržao sve do danas. Ušao je u Jugoslavensku akademiju znanosti i umjetnosti. Uz prijašnje,

1. History of the Institute

Although we are celebrating the fortieth anniversary of the Institute of Maritime Law, History and Economics in 1988, it was in fact established under another name and with a somewhat different mission on 28 May 1945, by a Decree of the Presidency of the People's Government of Croatia. Its first title was the »Adriatic Institute«, and its task was to research problems of the Adriatic littoral from its geographic, historical and ethnographic aspects, and from the point of view of transportation and urban development. Its initial activities were aimed at documentation of the Yugoslav stand regarding the conclusion of the Treaty of Peace with Italy and especially problems of delimitation at the 1947 Paris Peace Conference. All these activities resulted in a number of publications and in numerous studies and analyses.

By the end of 1948 the Adriatic Institute had been reorganized and the scope of its activities considerably enlarged. It had already by then attained its present shape, and was incorporated in the Yugoslav Academy of Sciences and Arts as

povjereno mu je da obrađuje opće probleme jugoslavenskog primorja, s tim da se naročita pažnja poklanja onim pitanjima čije se rješenje neodložno nametalo novoj Jugoslaviji na Jadranu, a to su u prvom redu bila pitanja iz područja pomorskog prava, ekonomike pomorstva, ribarstvenog prava i ekonomske ribarstva.

Od 1. srpnja 1974. Institut je dobio naziv Zavod za pomorsko pravo, historiju i ekonomiku pomorstva. Razvojem posebnih Akademija i drugih znanstvenih zavoda za povijesne znanosti, koji su obuhvaćali i povijest pomorstva, kao i za ekonomske znanosti, s vremenom je izostala potreba da se i u našem Zavodu sustavno nastavi rad na ovoj problematici. Istovremeno, krajem sedamdesetih godina, Zavod je imao teškoća i s pravodobnim podmlađivanjem kadrova, što je također uvjetovalo pomak u težištu njegove djelatnosti prema pomorskom pravu i međunarodnom pravu mora. Većina mlađih suradnika koji su došli u Zavod krajem sedamdesetih i početkom osamdesetih godina u međuvremenu je stekla magisterij i na putu je da stekne doktorat pravnih znanosti.

Danas možemo reći da ovaj Zavod afirmirano djeluje kao jedina znanstvena ustanova u SFR Jugoslaviji u području pomorskog prava, odgovarajući potrebama zakonodavstva, privrede i sudstva i u SR Hrvatskoj i u cijeloj zemlji.

2. Djelatnost Zavoda

Budući da je, kako je jednom davno zapisano, Zavod »nikao iz va-

one of its institutions. It now once again enlarged its scope to include new functions, especially in research into problems of the Yugoslav littoral with special attention to questions of national importance concerning the Adriatic Sea. These centered round problems concerning maritime law and economics and of fishing law and economics.

Since the 1 July 1974 the Institute has functioned under its present name. Gradually, however, with the growth and expansion of other institutions of the Yugoslav Academy, specialized in the domains of history and economics, the activities of the Institute have more and more been directed exclusively to problems of maritime law and international law of the sea. Meanwhile, towards the end of the nineteen seventies a number of our older members retired and had to be replaced by a new generation. That process also had an impact on the Institute's almost exclusive specialization on legal problems. Most of the younger members, who came to the Institute at the end of nineteen seventies and beginning of eighties, have already obtained their LL.M. degrees and are expected to complete their doctoral theses in the near future.

The Institute is to-day the only research institution in Yugoslavia exclusively specializing in problems of maritime law, which assists as such the needs of legislature, judiciary and business in the Socialist Republic of Croatia and in Yugoslavia as a whole.

2. Activities of the Institute

When the Institute was born, it was then noted that »it's work in

žnih, aktualnih i hitnih potreba našeg pomorstva i zahtjeva koji izviru iz maritimnog značaja naše zemlje, tako je i njegov rad na pomorskom pravu od prvog časa bio određen konkretnim i aktualnim zadacima«. Tih je zadaća bilo i na domaćoj i na međunarodnoj razini.

Suradnici Zavoda aktivno su sudjelovali u odgovarajućim saveznim tijelima u izradi pomorskog zakonodavstva naše zemlje: Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova (1959), Zakona o upisu pomorskih brodova i čamaca (1965), Zakona o spašavanju na moru i unutrašnjim plovnim putovima (1966), Zakona o vađenju potonulih stvari (1966), Zakona o naknadi štete zbog sudara brodova (1966). Posebno treba istaknuti vrlo opsežan Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (1977), koji je, na osnovi ugovora sa Saveznom skupštinom, pripreman u Zavodu i za koji su predradnje trajale devet godina.

Pored rada na pripremanju zakonskih tekstova, u djelatnosti Zavoda treba istaknuti i teorijsku pripremu i opširne studije kao osnovu za rješenja usvajana u zakonima, kojima se naše pomorsko zakonodavstvo danas može u svijetu predstaviti kao jedno od najmodernijih i najnovijih.

Suradnici Zavoda sudjelovali su, prema materijalnim mogućnostima i volji Uprave Akademije, i u radovima na međunarodnoj unifikaciji pomorskog prava i prava mora putem izrade pripremnih tekstova, pripremanja stavova jugoslavenskih delegacija na međunarodnim diplomatskim konferencijama i sudjelovali

the field of maritime law was determined by specific and actual tasks from the very beginning, stemming from important, actual and urgent needs of Yugoslav shipping and from requirements deriving from the maritime character of the country«. The level of this work was both national and international.

Members of the Institute actively participated in relevant federal bodies working on maritime legislation: Law concerning Contracts for the Employment of Sea-going Ships, 1959; Law on the Registration of Sea-going Ships and Boats, 1965; Law on Salvage at Sea and Internal Waterways, 1966; Law on Raising of Sunken Objects, 1966 and Law on Compensation of Damage arising from the Collision of Ships, 1966. The very extensive Law on Maritime and Inland Navigation, 1977, should be particularly emphasized, because the preparatory work, carried out in the Institute according to a contract with the Federal Parliament, lasted nine years.

Along with drafting texts of laws, extensive and detailed theoretical studies, serving as a basis for solutions adopted in these laws, have also been carried out in the Institute. As a result our maritime legislation is today among the most modern in the world.

As far as the financial means and the Administration of the Academy permitted, the Institute took part in work on the international unification of maritime law and the law of the sea, by writing preparatory texts, providing documentation for Yugoslav delegations at international diplomatic conferences

vanjem radnika Zavoda u sastavu delegacija. Posebno su aktivno sudjelovali u izradi sljedećih međunarodnih konvencija: o privremenom zaustavljanju pomorskih brodova, iz 1952; o građanskoj i kaznenoj nadležnosti kod sudara brodova, obje iz 1952; o ograničenju odgovornosti vlasnika morskih brodova, iz 1957; četiriju Ženevskih konvencija o pravu mora, iz 1958; o odgovornosti poduzetnika nuklearnih brodova, iz 1962; Protokola o izmjenama Konvencije o teretnici iz 1924 (Haška pravila), iz 1968. i 1979; o intervenciji na otvorenome moru u slučaju zagađivanja mora naftom, iz 1969; o građanskoj odgovornosti za štetu uslijed zagađivanja mora naftom, iz 1969. i Protokola s izmjenama, iz 1984; o osnivanju Međunarodnog fonda za naknadu štete uslijed zagađivanja mora naftom, iz 1971. i Protokola s izmjenama, iz 1976; Kodeksa ponašanja pomorskih linijskih konferencija, iz 1974; o prijevozu putnika i njihove prtljage morem, iz 1974; o prijevozu robe morem (Hamburška pravila) iz 1978; Protokola o izmjenama Međunarodne konvencije o ograničenju odgovornosti vlasnika pomorskih brodova, iz 1979; o međunarodnom multimodalnom prijevozu robe, iz 1980; o pravu mora, iz 1982; o uvjetima za upis brodova, iz 1986.

Članovi Zavoda sudjelovali su i u radu međunarodnih organizacija i drugih međunarodnih tijela: Međunarodne pomorske organizacije (IMO), Instituta UN za unifikaciju privatnog prava (UNIDROIT), Konferencije UN o pravu međunarodne trgovine (UNCITRAL), Konferencije UN za trgovinu i razvoj (UNCTAD). Zajedno s Jugoslavenskim udruženjem za pomorsko pravo, radnici Za-

and by participating in the delegations as their members. They were particularly active in drafting and adopting following international conventions: on Arrest of Sea-going Ships, 1952; on Civil and Criminal Jurisdiction in matters of Collision, both 1952; on Limitation of the Liability of Owners of Sea-going Ships, 1957; four Geneva Conventions on the Law of the Sea, 1958; on the Liability of Operators of Nuclear Ships, 1962; Protocols of 1968 and 1979 to amend the Convention on Bills of Lading (the Hague Rules) 1924; on Intervention on the High Seas in Cases of Oil Pollution Damage, 1969; on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1969 and the Protocol amending it, 1984; on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage, 1971, and the Protocol amending it, 1976; on a Code of Conduct for Liner Conferences, 1974; on the Carriage of Passengers and their Luggage by Sea, 1974; on the Carriage of Goods by Sea (Hamburg Rules) 1978; Protocol to Amend the International Convention Relating to the Limitation of the Liability of Owners of Sea-going Ships, 1979; on International Multimodal Transport of Goods, 1980; on the Law of the Sea, 1982; on Conditions of Registration of Ships, 1986.

Members of the Institute also took part in the work of international organizations and other international bodies: International Maritime Organization (IMO), United Nations Institute for the Unification of Private Law (UNIDROIT), United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD), United Nations Conference on International Trade Law (UNCITRAL).

voda sudjelovali su i u radu Međunarodnog pomorskog odbora (CMI), posebno njegovih komisija za pojedina pitanja koja su se nalazila na dnevnom redu međunarodne unifikacije. Ta je suradnja od osobitog značaja, jer su se rezultati rada CMI-ja često stavljali na dnevni red diplomatskih konferencija.

Pored ovih međunarodnih tijela, radnici Zavoda sudjeluju i u radu Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije, Znanstvenog savjeta za pomorstvo JAZU, Hrvatskog društva za međunarodno pravo i dr. Suraduju sa Saveznim sekretarijatom za vanjske poslove, Saveznim komitetom za saobraćaj i veze i s Ustavnim sudom Jugoslavije. Sudjeluju u izradi pojedinih natuknica za Pomorsku enciklopediju, Pravnu enciklopediju i Pomorski leksikon. Također suraduju s privrednim brodarskim organizacijama, agencijama i osigurateljima.

U Zavodu je izrađen i objavljen i velik broj prijevoda raznih međunarodnih instrumenata na naš jezik, čime su oni učinjeni pristupačnijim domaćim korisnicima. Radnici Zavoda također su sudjelovali u objavljivanju djelomičnog prijevoda Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi na engleski.

U sastavu Zavoda nalazi se biblioteka, koja je krajem 1987. godi-

Together with the Yugoslav Maritime Law Association, members of the Institute took part in the work of Comité Maritime International (CMI), especially of its commissions for certain matters that were subject to international unification. This collaboration was particularly important because the results of work done by the CMI were often on the agenda of diplomatic conferences.

Besides these international bodies, members of the Institute take part in the activities of the Yugoslav Society for Research in and Improvement of the Maritime Economy, of the Council for Maritime Research of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, of the Croatian International Law Society, etc. They co-operate, in addition, with the Federal Secretariat for Foreign Affairs, the Federal Committee for Transportation and Communications, and with the Constitutional Court of Yugoslavia. They are authors of articles in the Maritime Encyclopaedia, in the Legal Encyclopaedia and in the Maritime Dictionary. From time to time they co-operate with Yugoslav shipping companies, agencies and insurance companies.

Within the activities of the Institute a large number of international legal instruments have been translated and published, and therefore made more easily available to interested persons, bodies and State organs. In addition, some of members took part in the technical preparation of parts of the Yugoslav Maritime and Inland Navigation Law in English.

The Institute has a Library with 41,049 volumes at the end of 1987,

ne imala 41049 bibliotečnih jedinica iz područja znanstvenoistraživačke djelatnosti Zavoda. Zamjena se vrši sa 116 domaćih i inozemnih ustanova. U redovitoj godišnjoj pretplati biblioteka prima 3 godišta novina, 23 godišta inozemnih i domaćih časopisa, a zamjenom prima 33 godišta časopisa. Pored radnika Zavoda, bibliotekom se često služe i studenti i drugi znanstvenici koji istražuju ova područja.

Djelatnost Zavoda ogledala se je i u organiziranju ili suorganiziranju sljedećih znanstvenih skupova:

1. U okviru proslave stote godišnjice JAZU, Jadranski institut je bio organizator simpozija na temu — **AKTUELNI PROBLEMI JUGOSLAVENSKOG POMORSKOG ZAKONODAVSTVA**, koji je bio održan u Zagrebu 6. i 7. listopada 1966. godine. Na njemu su svojim priložima sudjelovali suradnici ovoga Instituta, te nastavnici Pravnog fakulteta u Zagrebu i stručnjaci iz privrede.

2. Jadranski institut organizirao je u 1972. godini u Zagrebu skup na temu — **REGULIRANJE MEĐUNARODNOG REŽIMA MORSKOG DNA IZVAN GRANICA NACIONALNE JURISDIKCIJE**. Referati su umnoženi i u posebnom svesku, objavljenom 1972.

3. U 1973. Institut je organizirao u Zagrebu poseban skup na temu — **PROBLEMI MEĐUNARODNOG PRAVA MORA S OBZIROM NA SAZIVANJE TREĆE KONFERENCIJE UN O MEĐUNARODNOM PRAVU MORA**. Referati ovoga skupa umnoženi su u dva sveska.

from all fields of its research and interests. An exchange of publications is carried out with 116 Yugoslav and foreign institutions. The Library receives by subscription three daily newspapers and 23 foreign and Yugoslav periodicals. It gets through exchange an additional 33 periodicals. The Library is available to the members of the Institute, to other scholars and to students.

An important Institute activity is organization of symposia and other conferences of scholars and experts. The following gatherings have been organized:

1. Within the celebration of the first centenary of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, a symposium was organized on **ACTUAL PROBLEMS OF YUGOSLAV MARITIME LEGISLATION**, on 6—7 October 1966 in Zagreb. Among its participants were members of the Institute, professors from the Zagreb Faculty of Law and legal experts from business enterprises.

2. In 1972 the Institute organized a meeting in Zagreb concerning **THE REGULATION OF THE INTERNATIONAL REGIME OF THE SEA-BED BEYOND THE LIMITS OF NATIONAL JURISDICTION**. All papers were published in a special volume in 1972.

3. In 1973 the Institute organized a meeting in Zagreb concerning **PROBLEMS OF INTERNATIONAL LAW IN REGARD TO THE CONVOCATION OF THE THIRD UN CONFERENCE ON THE LAW OF THE SEA**. The papers were published in two volumes.

4. Zavod je bio suorganizator Savjetovanja za pripremu stavova o reviziji Konvencije o teretnici na Diplomatskoj konferenciji (III. 1978) u suradnji s Institutom za uporedno pravo u Beogradu i Saveznim sekretarijatom za vanjske poslove, koje je održano u JAZU 24. i 25. siječnja 1978.

5. Od 2. do 4. studenog 1983. Zavod je organizirao znanstveni skup na temu OPCEJUGOSLAVENSKO SAVJETOVANJE O NOVOJ POLITICI I INSTITUTSKIM KLAUZULAMA ZA OSIGURANJE ROBE U MEĐUNARODNOM PROMETU, održan u Cavtatu. Referati s tog skupa su objavljeni.

6. Od 10. do 12. listopada 1984. Zavod je zajedno s Institutom za uporedno pravo u Beogradu i Udruženjem osiguravajućih organizacija Jugoslavije organizirao znanstveni skup na temu OSIGURANJE POMORSKOG KASKA, održan u Splitu. Referati s tog skupa su objavljeni.

Zavod će i u svom budućem radu nastojati okupljati sve znanstvenike i stručnjake iz prakse iz pomorskog prava, a po mogućnosti i iz međunarodnog prava mora iz cijele zemlje, surađivati s međunarodnim tijelima i sličnim znanstvenim institutima iz inozemstva, i tako nastaviti dosadašnji uspješni rad.

3. Izdavačka djelatnost i bibliografija

Zavod je od početka svog djelovanja imao vrlo bogatu izdavačku djelatnost koja je vjerno ocrtavala njegovu orijentaciju. U prvom raz-

4. The Institute was co-organizer with the Belgrade Institute of Comparative Law and the Federal Secretariat for Foreign Affairs of a Conference concerning the Yugoslav position at a Diplomatic Conference with regard to Bills of Lading. This Conference took place on the premises of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts in Zagreb in 24—25 January 1978.

5. The Institute organized at Cavtat near Dubrovnik on 2—4 November 1983 THE YUGOSLAV CONFERENCE ON THE NEW POLICY AND THE INSTITUTE CLAUSES FOR INSURANCE OF GOODS IN INTERNATIONAL TRADE. The papers from this Conference were published.

6. In co-operation with the Belgrade Institute of Comparative Law and the Yugoslav Association of Insurance Organizations, the Institute organized at Split a symposium on HULL INSURANCE, on 10—12 October 1984. The papers from this symposium were published.

The Institute makes all efforts to attract all scholars and practicing lawyers who specialize in maritime law, and if possible also these treating the problems of the law of the sea, from all parts of Yugoslavia. It will continue its fruitful co-operation with respective international organizations and similar institutions from abroad.

3. Publishing and Bibliography

From its very beginning, the Institute's publishing activities were considerable, always following its orientation of that time. In the first

dooblju objavljene su sljedeće monografije:

1. *La Marche Julienne, Etude de géographie politique*, Sušak 1945

2. Barbalić-Mihovilović: *Proscription du slovène at du croate des écoles et des églises sous la domination italienne 1918—1943*, Sušak 1945;

3. Mihovilović I.: *Trieste et son port*, Sušak 1945;

4. Roglić J.: *La Marche Julienne — Aperçu géographique*, Sušak 1945;

5. Rojnić M.: *Istrie — Aperçu historique*, Sušak 1945;

6. *Cadastre national de l'Istrie d'après le Recensement du 1er octobre 1945*, Sušak 1946;

7. Roglić J.: *Le Recensement de 1910, ses méthodes et son application dans la Marche Julienne*, Sušak 1946.

U toku sljedećih nekoliko godina Zavod je objavio, bilo u svojim serijama ili izvan njih, niz zapaženih djela iz raznih područja jadranske problematike, među kojima se mogu posebno istaknuti:

P. Skok: *Slavenstvo i romanstvo na Jadranskim otocima* (dviije knjige), Zagreb 1950.

V. M. Jovanović: *Rapallski ugovor*, Zagreb 1950.

J. Andrassy: *Epikontinentalni pojas*, Zagreb 1951.

P. Hektorović: *Ribanje i ribarstvo prigovaranje*, Zagreb 1951.

M. Zoričić: *Teritorijalno more*, Zagreb 1953.

period the following monographs were edited:

1. *La Marche Julienne, Etude de géographie politique*, Sušak 1945

2. Barbalić-Mihovilović: *Proscription du slovène ut du croate des écoles et des églises sous la domination italienne 1918—1943*, Sušak 1945

3. I. Mihovilović: *Trieste et son port*, Sušak 1945

4. J. Roglić: *La Marche Julienne — Aperçu géographique*, Sušak, 1945

5. M. Rojnić: *Istrie — Aperçu historique*, Sušak 1945

6. *Cadastre national de l'Istrie d'après de Recensement du 1er octobre 1945*, Sušak 1946

7. J. Roglić: *Le Recensement de 1910, ses méthodes et son application dans la Marche Julienne*, Sušak 1946.

In the following few years the Institute edited, either within its series or not, some important works in different fields of Adriatic problems, among which can be stressed:

P. Skok: *The Slavs and the Romans on the Adriatic Islands*, (two volumes), Zagreb 1950,

V. M. Jovanović: *The Rapallo Treaty*, Zagreb 1950,

J. Andrassy: *Continental Shelf*, Zagreb 1951,

P. Hektorović: *Fishing and Fishermens Talks*, Zagreb 1951,

M. Zoričić: *Territorial Sea*, Zagreb 1953,

D. Klen: *Neki dokumenti o svećenstvu u Istri*, Zagreb 1955.

Z. Jelinović: *Borba za jadranske pruge i njeni ekonomski ciljevi*, Zagreb 1957.

M. Dobrinčić: *Teorija o željezničkoj tarifi*, Zagreb 1961.

O. Kuloš: *Teretnica*, Zagreb 1968.

U seriji »Prinosi proučavanju ekonomike ribarstva i ribarstvenog prava« objavljeno je 7 knjiga:

1. Nikola Milić: *Zaštita ribljeg bogatstva i ribarstva na Jadranu*; Zagreb, 1955.

2. Dr Ivo Žuvela: *Ribarska radna zadruga »Proleter«, Vela Luka*; Zagreb, 1956.

3. Ricardo d'Erco: *Dubinski ribolov — Historijsko-pravna, ribarstveno-politička i ekonomska građa*; Zagreb, 1960.

4. Srđan Srdar: *Morsko bogatstvo Jadrana i njegovo iskorišćavanje*; Zagreb, 1960.

5. Josip Basioli: *Tunolov na Jadranu*, Zagreb, 1962.

6. Šime Županović: *Ribarstvo šibenskog područja*; Zagreb, 1963.

7. Ricardo d'Erco: *O ribolovu na istočnom Jadranu — Historijsko-pravna, ribarstveno-politička i ekonomska građa*; Zagreb, 1973.

U seriji »Jadranske monografije« objavljene su četiri knjige;

1. Oliver Fijo: *Prilozi poznavanju pomorskog školstva na našoj obali u XIX st*, Zagreb, 1958.

D. Klen: *Some Documents Concerning Clergy in Istria*, Zagreb 1955,

Z. Jelinović: *Fight for the Adriatic Lines and its Economic Goals*, Zagreb 1957,

M. Dobrinčić: *A Theory on Railway Tariffs*, Zagreb 1961,

O. Kuloš: *Bill of Lading*, Zagreb 1968.

In the series **Contributions to the Studies of Fishing Law and Economics** seven volumes have been published:

1. Nikola Milić: *Protection of Fishing Resources and Fisheries in the Adriatic*, Zagreb 1955

2. Dr Ivo Žuvela: *Fishing Cooperative »Proleter« at Vela Luka*, Zagreb 1956

3. Ricardo d'Erco: *Deep-sea Fishing — Materials on Legal History, Fishing Politics and Economics*, Zagreb 1960

4. Srđan Srdar: *Sea Resources of the Adriatic and their Exploitation*, Zagreb 1960

5. Josip Basioli: *Tuna Fishing in the Adriatic*, Zagreb 1962

6. Šime Županović: *Fisheries in the Sibenik Area*, Zagreb 1963

7. Ricardo d'Erco: *Fisheries in the East Adriatic — Materials on Legal History, Fishing Politics and Economics*, Zagreb 1973

In the series **Adriatic Monographs** four volumes have been published:

1. Oliver Fijo: *Contributions to the Knowledge of Marine Education on our coast in the 19th Century*, Zagreb 1958

2. Vjekoslav Bratulić: *Rovinjsko selo*; Zagreb, 1959.

3. Martin Dobrinčić: *Razvitak glavnijih luka u Hrvatskoj*; Zagreb, 1959.

4. Branko Kojić: *Propast brodarstva na jedra na istočnom Jadranu*; Zagreb, 1968.

U pomorskopravnom dijelu prva publikacija Zavoda jest **Zbornik za pomorsko pravo**. Izašlo je sedam knjiga Zbornika:

— br. 1, 1951, posvećen je raspravama o ugovorima o iskorišćavanju brodova na moru, koje sadrže obrazloženje rada na nacrtu Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova.

— br. 2, 1953, je djelo N. Katičića: *More i vlast obalne države*.

— br. 3, 1955, sadrži razne rasprave o pitanjima međunarodnog prava mora i pomorskog prava,

— br. 4, 1957, pored rasprava o navedenim pitanjima donosi i prijevod Nacrta članaka koji se odnose na pravo mora.

— br. 5, 1961, pored rasprava iz istih područja, donosi i prijevod četiriju Ženevskih konvencija o pravu mora iz 1958. i nacrt Međunarodne konvencije o odgovornosti poduzetnika nuklearnih brodova.

— br. 6, 1967, donosi članke i rasprave koje se odnose na pripremu Zakona o spašavanju na moru

2. Vjekoslav Bratulić: *Villages around Rovinj*, Zagreb 1959

3. Martin Dobrinčić: *The Development of Major Ports in Croatia*, Zagreb 1959

4. Branko Kojić: *Disappearance of Sailing Ships in the East Adriatic*, Zagreb 1968.

In the domain of maritime law and international law of the sea, the first periodical of the Institute was **Collected Papers on Maritime Law**. Seven volumes have so far been published:

— No. 1, 1951, devoted to contracts for the employment of sea-going ships. The contributions of authors were travaux préparatoires on the Draft Law concerning Contracts for the Employment of Sea-going Ships.

— No. 2, 1953, is the treatise of Natko Katičić: *The Sea and the Extent of the Power of Coastal State, a Historic Survey*.

— No. 3, 1955, consists of various contributions to the law of the sea and maritime law.

— No. 4, 1957, a collection of contributions as above, including the translation of the Draft Articles on the Law of the Sea, prepared by the International Law Commission.

— No. 5, 1961, a new collection of contributions as above, and the translations of four 1958 Geneva Conventions on the Law of the Sea, as well as the translation of Draft of the International Convention on the Liability of Operators of Nuclear Ships.

— No. 6, 1967, a collection of articles concerning the drafting of the Yugoslav Law on Salvage at Sea

i unutarnjim plovnim putovima, Zakona o vađenju potonulih stvari i Zakona o naknadi štete zbog sudara brodova.

— br. 7, 1968, je djelo H. Kačića: *Naknada štete u slučaju sudara pomorskih brodova*.

U području povijesti i ekonomike pomorstva između 1956. i 1968. izašla su četiri sveska **Anala Jadranskog instituta**.

U skladu s materijalnim mogućnostima Zavod će nastaviti svoju izdavačku djelatnost.

4. Časopis »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja«

Godine 1958. pokrenuo je Jadranski institut tromjesečnu periodičnu publikaciju Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja sa zadatkom da znanstveno i praktično obrađuje probleme pomorskog prava i pravila međunarodne trgovine. U to vrijeme naša federativna zajednica nije još imala odgovarajućih propisa koji bi uređivali sve odnose pomorstva, pa je bilo potrebno pružiti i putokaz za rješavanje odnosnih poslova toga vremena.

Zbog toga se u časopisu objavljuju:

— tipski ugovori ili opći uvjeti za trgovinu raznim vrstama robe,

— tipski ugovori za prijevoz robe cijelim brodom ili njegovim dijelom (npr. poljska Opća charter par-

and Internal Waterways, Law on Raising of Sunken Objects and Law on Compensation of Damage due to Collision of Ships.

— No. 7, 1958, consists of the treatise by Hrvoje Kačić: *Compensation of Damages in Maritime Collision*.

The Institute in addition published in 1956, 1958, 1961 and 1968, four volumes of **Annals of the Adriatic Institute** consisting of longer articles and studies concerning maritime history and economics.

The Institute will continue its publishing efforts within available financial means.

4. The Journal »Uporedno pomorsko pravo i pomorska kupoprodaja« — »Comparative Maritime Law and Commerce«

In 1958 the Adriatic Institute started a quarterly publication Comparative Maritime Law and Commerce, with the object of providing help in practical problems and also presenting research in maritime law and the law of international trade. At that time the federal community lacked appropriate rules governing all kinds of maritime relations, so it was necessary to provide guidelines for business practices.

Therefore the journal published, and in some cases still publishes

— contract forms or general conditions for the trade of various goods,

— charter party forms (e.g. the Polish General Charter Party (NUGEN) 1962, Italviaggio 1961, BIMCO

tija (NUGEN), 1962, Itarviaggio, 1961, BIMCO — Brodarski ugovor na vrijeme (LINERTIME) 1968, Sovjetski čarter o ugljenu (SOVCOAL) 1962, i dr.),

— formulari teretnica (npr. »COMBICONBILL«, FBL — FIATA teretnica za kombinirani prijevoz),

— prijevodi i prikazi tipskih klauzula za kupoprodaju i prijevoz robe, posebice CIF i FOB,

— uzance za ukrcaj i iskrcaj određene robe u nekim lukama,

— prikazi stranih pomorskih zakona (npr. grčkog, etiopijskog, poljskog, francuskog),

— pravila pomorskih arbitraža (npr. japanske, sovjetske, francuske, Pravila ICC — CMI Međunarodne pomorske arbitraže),

— nacrti ili gotovi tekstovi međunarodnih konvencija i drugih međunarodnih instrumenata (npr. o ugovoru o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi, o odgovornosti zračnog vozara za putnike iz 1971, o prijevozu putnika i njihove prtljage morem iz 1974, o ograničenju odgovornosti za pomorske tražbine iz 1976, o prijevozu robe morem (Hamburška pravila) iz 1978, o međunarodnom multimodalnom prijevozu robe iz 1980, o minimalnim propisima kojima moraju udovoljavati pomorski brodovi (ILO 147) iz 1976, o ugovoru o međunarodnom željezničkom prijevozu robe (CIM) iz 1980, o pomorskim privilegijama i hipotekama iz 1967, o uvjetima za upis brodova, iz 1986.

— prikazi i komentari međunarodnih konvencija i drugih međunarodnih instrumenata,

— Time Charter (LINERTIME) 1968, Soviet Coal Charter (SOVCOAL) 1962, etc),

— Bill of Lading forms (e.g. »COMBICONBILL«, FBL — FIATA Combined Transport Bill of Lading),

— translations and reviews of terms of trade for sale and transportation of goods, particularly CIF and FOB,

— usages for loading and discharging of various goods in some ports,

— review of foreign maritime legislation (e.g. Greek, Ethiopian, Polish, French),

— rules of Maritime Arbitrations (e.g. Japanese, Soviet, French, ICC-CMI International Maritime Arbitration Rules),

— drafts or completed texts of international conventions and other international instruments (e.g. on Contracts on Carriage of Goods on Internal Waterways; on Air Carrier's Liability for Passengers, 1971; on Carriage of Passengers and their Luggage by Sea, 1974; on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976; on Carriage of Goods by Sea (Hamburg Rules) 1978; on International Multimodal Transport of Goods, 1980; on Minimum Standards in Merchant Ships (ILO 147) 1976; on Contract in International Carriage of Goods by Rail (CIM) 1980; on Maritime Liens and Mortgages, 1967; on Conditions for Registration of Ships, 1986,

— reviews and comments of international conventions and other international instruments,

— tekstovi autonomnih međunarodnih instrumenata (npr. York-Antverpenskih pravila iz 1974, Lloydovog standardnog formulara ugovora o spašavanju, Institutskih klauzula za osiguranje robe iz 1982, za osiguranje brodova na vrijeme iz 1983, i za osiguranje brodova protiv rizika rata i štrajka iz 1983, UNCTAD-ovih uzorak klauzula za pomorsko osiguranje broda iz 1985. i za osiguranje tereta iz 1983),

— rezolucije raznih međunarodnih organa,

— prikaz Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi i njegovih novela,

— prikazi raznih domaćih i međunarodnih konferencija i sjednica (npr. Međunarodnog pomorskog odbora (CMI), Pravnog odbora Međunarodne pomorske organizacije (IMO), Odbora za pomorstvo UNCTAD-a, Godišnjih skupština Jugoslavenskog udruženja za pomorsko pravo, Okruglih stolova Udruženja za pravo osiguranja u SR Hrvatskoj, i dr.

Pored toga, časopis bez prekida donosi prikaze domaćih i stranih sudskih i arbitražnih odluka iz područja pomorskog prava. Kada se ocijeni potrebnim, presudu prati i kritička bilješka.

1983. godine, s jubilarnim stotim brojem, časopis je promijenio svoj vanjski izgled, a jednim dijelom i sadržaj. Počeo je objavljivati i znanstvene radove iz područja pomorskog i transportnog prava, prava osiguranja i prava mora, te iz drugih grana prava čija se rješenja reflektiraju na pomorsko pravo. Također je počeo donositi prikaze knjiga iz ovih područja.

— texts of non-governmental international instruments (e.g. York-Antwerp Rules 1974, Lloyd's Standard Form of Salvage Agreement, Institute Cargo Clauses 1982, Institute Time Clauses — Hulls and Institute War and Strikes Clauses — Hulls-Time, 1983, UNCTAD Model Clauses on Marine Hull Insurance, 1985, and on Cargo Insurance, 1983),

— resolutions of various international bodies,

— review of the Law on Maritime and Inland Navigation and its amendments,

— reviews of various domestic and international conferences and sessions (e.g. Comité Maritime International (CMI), Legal Committee of International Maritime Organization (IMO), Shipping Committee of UNCTAD, Annual meetings of the Yugoslav Maritime Law Association, Round Tables of the Association for the Insurance Law, etc).

In addition, the journal constantly publishes reviews of domestic and foreign court and arbitral awards in the field of maritime law. When it is deemed necessary, the award is followed by a critical note.

In 1983, with the anniversary issue 100, the journal changed its look and partially its contents too. It started publishing research in the fields of maritime and transportation law, insurance law and the law of the sea, as well as in other fields of law whose solutions influence maritime law. It also started publishing book reviews in these fields.

Za svakih dvadesetak brojeva napravi se indeks prema rubrikama, kako bi se čitateljima olakšalo snažanje u opsežnoj građi.

Ovo je jedini časopis u našoj zemlji koji redovito prati i znanstveno obrađuje domaće pomorsko zakonodavstvo i rad na međunarodnoj unifikaciji pomorskog i transportnog prava.

5. Radnici Zavoda

U dosadašnja četiri desetljeća u Zavodu je radio veći broj ljudi koji su dali svoj dio doprinosa ugledu i značaju koje Zavod danas ima. Neki od njih otišli su u mirovinu, a neki su još i sad aktivni na sveučilištima u zemlji i inozemstvu. Ovo je prilika da ih nabrojimo: Akademik Natko Katičić; Bernard Stulli, kasnije direktor Arhiva Hrvatske; Ive Mihovilović, sada komentator vanjskopolitičke rubrike Vjesnika; Akademik Dragovan Šepić, kasnije profesor na Fakultetu političkih nauka u Zagrebu; prof. dr. Bogdan Krizman, kasnije profesor na Pravnom fakultetu u Zagrebu; dr. Branko Kojić; dr. Emilio Pallua; dr. Branko Sambrailo; prof. dr. Ivan Vlašić, sada profesor na Faculty of Law, McGill University, Montreal Canada; prof. dr. Velimir Filipović, sada profesor na Pravnom fakultetu u Zagrebu; prof. dr. Srećko Jelinić, sada profesor na Pravnom fakultetu u Osijeku; dr. Alvina Burek; Mirjana Pećarina-Tomaševski, sada pravnica u INA-trgovini; Ana Sihtar, sada pravni savjetnik u Republičkom komitetu za pomorstvo, saobraćaj i veze.

For about twenty issues a Subject Index has been compiled in order to facilitate the use of these abundant materials.

Comparative Maritime Law and Commerce is the only journal in Yugoslavia that regularly follows and analyzes domestic maritime legislation and the work in international unification of maritime and transportation law.

5. Members of the Institute

In the past four decades a large number of experts have made important contributions to the success and prestige of the Institute. Some are now retired, and some are still active in Universities in Yugoslavia and abroad. This is an opportunity to mention them: Academician Natko Katičić; Bernard Stulli, later director of the Archives of Croatia; Ive Mihovilović, now foreign policy commentator for Vjesnik; Academician Dragovan Šepić, later professor at the Faculty of Political Sciences in Zagreb; Dr Bogdan Krizman, later professor at the Faculty of Law at Zagreb; Dr Branko Kojić; Dr Emilio Pallua; Dr Branko Sambrailo; Dr Ivan Vlašić, now professor at the Faculty of Law, McGill University, Montreal, Canada; Dr Velimir Filipović, now professor at the Faculty of Law at Zagreb; Dr Srećko Jelinić, now professor at the Faculty of Law at Osijek; Dr Alvina Burek; Mirjana Pećarina-Tomaševski, now lawyer at INA-trgovina; Ana Sihtar, now legal adviser to the Republic Committee on Shipping, Transport and Communications.

Na čelu Zavoda kao njegov voditelj nalazi se Akademik Vladislav Brajković.

Sadašnji sastav Zavoda prilično je pomlađen:

— Prof. dr. Vladimir-Đuro Degan, znanstveni savjetnik, upravitelj, pridruženi član Instituta za međunarodno pravo, redoviti profesor na Pravnom fakultetu u Rijeci. Posebni interesi: međunarodno javno pravo i međunarodno pravo mora.

— mr. Ljerka Mintas-Hodak, znanstveni asistent. Posebni interesi: stvarnopravna i obveznopravna jamstva za naplatu tražbina na brodu, pomorska arbitraža, pomorsko osiguranje.

— mr. Vesna Polić Ćurčić, znanstveni asistent. Posebni interesi: zaštita morskog okoliša, odgovornost vozara u prijevozu robe morem, kopnom i zrakom, uvjeti za upis brodova, pomorske linijske konferencije, pomorske havarije.

— mr. Maja Seršić, znanstveni asistent. Posebni interesi: zaštita morskog okoliša, ribolovno pravo, različiti aspekti odgovornosti u pomorskom pravu, odgovornost za istraživanje i iskorištavanje morskog dna i podmorja.

— Klara Vedriš, asistent-istraživač. Posebni interesi: privilegiji i hipoteka na brodu, sudari u međunarodnom privatnom pomorskom pravu.

— Zoran Konstantinović, asistent-istraživač. Posebni interesi: pomorske prevare, pravo međunarodnih plaćanja u pomorskim ugovorima, kupoprodaja brodova, ugovori o gradnji brodova.

For many years the Head of the Institute has been Academician Vladislav Brajković.

The present staff of the Institute is somewhat younger:

— Dr Vladimir-Đuro Degan, Director of Research, Director of the Institute, associate member of the Institute of International Law, professor at the Faculty of Law in Rijeka. Special interests: public international law and the law of the sea.

— Ljerka Mintas Hodak, LL.M., research assistant. Special interests: real rights and contractual securities for maritime claims, maritime arbitration, marine insurance.

— Vesna Polić Ćurčić, LL.M., research assistant. Special interests: protection of marine environment, carrier's liability in the carriage of goods by sea, land and air, conditions of registration of ships, liner conferences, general average.

— Maja Seršić, LL.M., research assistant. Special interests: protection of the marine environment, fishing law, different aspects of liability in maritime law, liability for exploration and exploitation of sea-bed and subsoil.

— Klara Vedriš, research assistant. Special interests: maritime liens and mortgages, collisions in private international maritime law.

— Zoran Konstantinović, research assistant. Special interests: maritime fraud, law of international payments in maritime contracts, ship sale and purchase, shipbuilding contracts.

Od administrativnog osoblja u Zavodu već puno godina rade tajnica Zora Novak i bibliotekar prof. Darko Getliher.

Pored stalno zaposlenih, Zavod je okupljao i veći broj stručnjaka koji su surađivali kao članovi stručnih komisija za obrađivanje materijala koji je prosljeđivan zakonodavnim državnim komisijama, kao pisci knjiga u izdanju Zavoda i kao suradnici u periodičnim izdanjima. Između ostalih, to su: Akademik Juraj Andrassy, prof. dr. Gavro Badovinac, prof. dr. Vojislav Borčić, mr. Aleksandar Bravar, dr. Ilija Čolović, mr. Pave Dević, prof. dr. Vjekoslav Dobrinčić, mr. Ante Franasović, Gordana Gasparini, prof. dr. Ivo Grabovac, prof. dr. Vinko Hlača, prof. dr. Vladimir Ibler, prof. dr. Borislav Ivošević, prof. dr. Branko Jakaša, prof. dr. Hrvoje Kačić, dr. Ive Kisić, dr. Lucijan Kos, Petar Kragić, Igor Krković, Marin Kružičević, dr. Predrag Nikolić, doc. dr. Berislav Pavišić, Nikola Perčić, dr. Zoran Radović, prof. dr. Čedo Rajačić, prof. dr. Pavao Rastovčan, Zvone Rihtman, prof. dr. Predrag Stanković, Robert Stude, dr. Franjo Špehar, dr. Andrija Šuc, Milan Trampuž, prof. dr. Siniša Triva, mr. Veljko Vujović.

The administrative staff of the Institute has long consisted of Zora Novak, secretary, and Darko Getliher, librarian.

Besides the permanent employees, the Institute always had and still has a number of distinguished associates, that participate in commissions of experts drafting legislative proposals, as authors of monographs published by the Institute, or as contributors in the journal. Among others, they have been or are: Academician Juraj Andrassy, Gavro Badovinac, Ph.D; Vojislav Borčić, Ph.D; Aleksandar Bravar, LL.M; Ilija Čolović, Ph.D; Pave Dević, LL.M; Vjekoslav Dobrinčić, Ph.D; Ante Franasović, LL.M; Gordana Gasparini; Ivo Grabovac, Ph.D; Vinko Hlača, Ph.D; Vladimir Ibler, Ph.D; Borislav Ivošević, Ph.D; Branko Jakaša, Ph.D; Hrvoje Kačić, Ph.D; Ive Kisić, Ph.D; Lucijan Kos, Ph.D; Petar Kragić; Igor Krković; Marin Kružičević; Predrag Nikolić, Ph.D; Berislav Pavišić, Ph.D; Nikola Perčić; Zoran Radović, Ph.D; Čedo Rajačić, Ph.D; Pavao Rastovčan, Ph.D; Zvone Rihtman; Predrag Stanković, Ph.D; Robert Stude; Franjo Špehar, Ph.D; Andrija Šuc, Ph.D; Milan Trampuž; Siniša Triva, ph.D; Veljko Vujović, LL.M.

YU ISSN 0352—4949

UDK 347.79

ZAVOD ZA POMORSKO PRAVO, HISTORIJU I EKONOMIKU POMORSTVA
JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U ZAGREBU

UPOREDNO
POMORSKO PRAVO
I
POMORSKA KUPOPRODAJA

Broj 1 — 2

(117 — 118)

ZAGREB 1988.